

Skydd av samhällsviktig verksamhet

Vårt samhälle måste fungera även vid störningar, kriser och krig. Det moderna samhället skapar nya utmaningar och präglas av bland annat privatisering, teknikutveckling och ökad internationalisering. Skydd av samhällsviktig verksamhet handlar om att säkerställa en förmåga att förebygga, hantera och återhämta sig från allvarliga störningar hos de verksamheter som upprätthåller de funktioner som är av betydelse för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet samt våra grundläggande värden.

Skydd av samhällsviktig verksamhet

Med skydd av samhällsviktig verksamhet avses åtgärder och aktiviteter som behöver vidtas för att säkerställa funktionalitet och kontinuitet hos samhällsviktig verksamhet och därmed samhället i stort.

Skydd av samhällsviktig verksamhet är en delmängd i krisberedskapsarbetet och lägger dessutom grunden för förmågan att upprätthålla kontinuitet och funktionalitet även under höjd beredskap. Det svenska krisberedskapsarbetet bygger, precis som arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet, på samverkan mellan aktörer och på att ansvar fördelas enligt ansvars-, likhets- och närhetsprinciperna. En viktig del av arbetet är kommuners, landstings, länsstyrelsers och centrala myndigheters arbete med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA).

Offentliga aktörer har enligt MSB:s föreskrifter om risk- och sårbarhetsanalyser i uppdrag att redovisa identifierad samhällsviktig verksamhet och dess kritiska beroenden.

Läs mer om MSB:s föreskrifter och tillhörande allmänt råd på www.msb.se/rsa

Samhällsviktig verksamhet

En verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor.

- Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Med samhällsviktig verksamhet menas de verksamheter, anläggningar, noder, infrastrukturer och tjänster som upprätthåller den funktion som de ingår i och är verksamhet som är av avgörande betydelse för upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner.

Viktig samhällsfunktion är ett samlingsbegrepp för de verksamheter som upprätthåller en viss funktionalitet. Varje sådan funktion ingår i en eller flera samhällssektorer och upprätthålls av en eller flera samhällsviktiga verksamheter.

Samhällsviktig verksamhet kan vara av nationell, regional eller lokal betydelse.

Vad som är samhällsviktigt kan variera beroende på vilka situationer vi ställs inför och i takt med att samhället utvecklas.

Handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet

För att möta det moderna samhällets utmaningar har MSB tagit fram en nationell strategi och en handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet. En viktig utgångspunkt för arbetet är de tre strategiska principerna i strategin;

- Att använda ett systemperspektiv – från lokal till central nivå inklusive privata aktörer.
- Åtgärder före, under och efter störning – ett systematiskt säkerhetsarbete.
- Omfatta alla slags hot och risker – kända och okända hot och risker.

Målet med handlingsplanen är att skapa förutsättningar för att all samhällsviktig verksamhet ska ha implementerat ett systematiskt säkerhetsarbete senast år 2020. Syftet är att skapa ett resiliellt samhälle med en förbättrad förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå och återhämta sig från allvarliga störningar.

MSB har även tagit fram en vägledning Vägledning för samhällsviktig verksamhet: att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden samt bedöma acceptabel avbrotts-tid samt ett Stöd för arbete med riskhantering, kontinuitetshandling och hantera händelser, "Systematiskt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet".

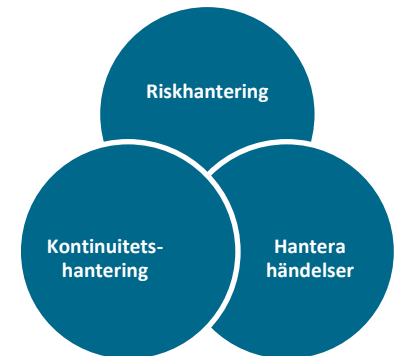
För att uppfylla målet innehåller handlingsplanen ett flertal åtgärder för kunskapsutveckling och aktiviteter för implementering av ett systematiskt säkerhetsarbete.

Krisberedskapsarbetet och arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet präglas av långsiktighet och bygger på ansvar och samverkan mellan aktörer på olika nivåer och inom olika ansvarsområden i samhället. Handlingsplanens målgrupp innefattar samtliga aktörer som äger eller bedriver samhällsviktig verksamhet, det vill säga kommuner, landsting, länsstyrelser, centrala myndigheter och privata aktörer.

Läs mer om MSB:s arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet på www.msb.se/samhallsviktigverksamhet

Systematiskt säkerhetsarbete

Består av att systematiskt arbeta med riskhantering, kontinuitetshandling och hantering av inträffade händelser.

- Riskhantering inkluderar att identifiera, bearbeta, värdera, hantera och kontrollera risker.
- Kontinuitetshandling fokuserar på att planera för att kunna upprätthålla verksamhet och processer för att skapa en nödvändig förmåga till funktionalitet, oavsett händelse.
- Genom att planera för att kunna hantera olika händelser, allt från incidenthantering till krishantering, skapas förutsättningar för att en händelse effektivt ska kunna tas om hand och för att den samhällsviktiga verksamheten kan upprätthållas.

Kontakta Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

651 81 Karlstad

Publ.nr: MSB821 – Juli 2016

Tfn: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 25

registrator@msb.se
www.msb.se

Kontaktpersoner:
Jan-Olof Olsson
Tfn: 010-240 52 58
Mobil: 072-525 32 95
jan-olof.olsson@msb.se